

M.A. (PART-I)

POLITICAL SCIENCE

POLITICAL THEORY

(PAPER-I) (MAY- 2018)

QP CODE : 28990

(3 Hours)

Marks : 100

NB : (1) Attempt **any four** questions.

(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Examine the behavioural approach to political theory.
2. Examine the social contract theory of John Locke's.
3. Write an essay on elite theory.
4. What is Democracy. Explain the essential features of Democracy.
5. Explain the concept and characteristics of ideology.
6. Examine the approach of development.
7. Elucidate on Gandhism.
8. Write short notes (**any two**)
 - (a) Feminist approach
 - (b) Right
 - (c) Nationalism
 - (d) Globalisation

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(२ तास)

गुण : ६०

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. राजकीय सिध्दांताच्या वर्तनवादी दृष्टिकोनाचे परिक्षण करा.
 २. जॉन लॉकच्या सामाजिक कराराचे सिध्दांताचे परिक्षण करा.
 ३. अभिजन सिध्दांतावर चर्चा करा.
 ४. लोकशाही म्हणजे काय. लोकशाहीची मुख्यवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 ५. विचारप्रणालीची संकल्पना स्पष्ट करून वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 ६. विकासाचे दृष्टिकोनाचे परीक्षण करा.
 ७. गांधीवादावर भाष्य करा.
 ८. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
(अ) स्त्रीवादी दृष्टिकोन
(ब) हक्क
(क) राष्ट्रवाद
(ड) जागतिकीकरण
-

M.A. (PART-I)

POLITICAL SCIENCE

SELECTED ISSUES & THEMES IN INDIAN POLITICS

(PAPER-II) (MAY- 2018)

Hours]

Q.P. Code : 28994

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Answer any 4 questions in all
 2. All questions carry equal marks (25 each)

1. Write a note on the Fundamental Rights and the Directive Principles of State Policy in the Indian Constitution.
 2. Describe the structure and the role of the Executive and the Election Commission in India.
 3. Discuss on the Federal Polity of India.
 4. Argue on the account of the changing nature of Party system in India.
"The Party system in India has perceived an immense modification in its role and functioning."
 5. How language and religion play a role in hampering the process of nation building in India? Comment
 6. How has the socio- economic development in the post-independence period affected Indian Political system?
 7. Write **in** brief on issues of National security **in** India? Elucidate your answer.
 8. Critically evaluate the contemporary problems and prospects of the Indian State.
-

२

(मराठी रूपांतर)

(वेळ: २ तास)

(एकूण गुण : ६०)

- सूचना:
- १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
 - २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. भारतीय राज्यघटनेतील मुलभूत हक्क आणि निर्देशक तत्व यावर टिपा लिहा.
 २. कार्यकारी मंडळ आणि निवडणूक आयोग यांची रचना काय आहे ते सांगून त्याच्या भूमीकाचे वर्णन करा.
 ३. भारतीय संघराज्याची चर्चा करा.
 ४. भारतातील बदलत्या पक्षीय राजकारणावर भाष करा. “भारतीय राजकारणात पक्ष पद्धतीतील कार्य पद्धतीत मोठ्या प्रमाणात बदल झाले आहेत.”
 ५. भाषा आणि धर्म हे राष्ट्रबांधणीला बाधक घटक आहेत टिका करा.
 ६. स्वतंत्र्यानंतरच्या काळात सामाजिक व आर्थिक विकासाची धोरणे भारतीय राजकिय पद्धतीला कसे बाधक झाले.
 ७. राष्ट्रीय सुरक्षेवर थोडक्यात टिपन लिहा.
 ८. समकालीन भारतीय राज्यास असणाऱ्या समस्यांचे समीक्षण करा.
-

NB 1) Attempt any four questions.

2) All questions carry equal marks.

Q1 What are the significance of Foreign policy to nation state.

1) राष्ट्राच्या राज्यासाठी परराष्ट्र धोरणाचे काय महत्व आहे ते सांगा.

Q2 Describe the role of public opinion and pressure groups in foreign policy making.

2) परराष्ट्र धोरणामध्ये जनमत आणि दबाव गटांच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

Q3 Write an essay on the international situation that shaped India's foreign policy in Post-Independence period.

3) स्वातंत्र्योत्तर काळात भारताची परराष्ट्र धोरण तयार करणाऱ्या आंतरराष्ट्रीय परिस्थितीच्या प्रभावावर एक निबंध लिहा.

Q4 Discuss on the factors that led to the formation of SAARC.

4) सार्क तयार करण्याच्या कारणास्तव यावर चर्चा करा.

Q5 Describe the border issue between India and China.

5) भारत आणि चीन यांच्यातील सीमा मुद्दाचे वर्णन करा.

Q6 Discuss Indo-US relation with reference to Pakistan as a factor.

6) पाकिस्तानचा संदर्भ म्हणून भारत-अमेरिका संबंध विचारात घेऊन लिहा.

Q7 Write short notes on India Russia Relations after Soviet disintegration.

7) सोविहेत विघटनानंतर भारत रशिया संबंधांवरील थोडक्यात लिहा.

Q8 What are the significance of EU India Strategic Partnership.

8) इंयू इंडिया स्ट्रॉटेजिक पार्टनरशिपचे महत्ववर भाष्य करा.

M.A. (PART-I)

POLITICAL SCIENCE

MODERN INDIAN POLITICAL THOUGHT

(PAPER-II) (MAY- 2018)

Q. P. Code: 51147

Time:3 hrs

Marks:100

N.B.: 1) Answer any four questions in all.

2) All questions carry equal marks (25marks).

1. Discuss Swami Vivekananda's views on the Indian Renaissance.
2. Explain Dr. B. R. Ambedkar's views on Equality.
3. Critically evaluate G.K Gokhale's liberal political thought.
4. Write a note on Aurobindo's concept of Nationalism.
5. Elaborate on Mahathma Gandhi's social and political thought.
6. Write a detailed note on Sarvodaya.
7. Discuss Acharya Narayan Dev's concept of 'Democratic Socialism'.
8. Evaluate the contributions of Jyotirao Phule on social reforms.

वेळ: ३ तास

गुण: १००

१. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (२५ गुण)

- १) स्वामी विवेकानंदांच्या भारतीय पुनरुत्थानाच्या (Renaissance) विचारांवर चर्चा करा.
- २) डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांचे समतेविषयी विचार स्पष्ट करा.
- ३) जी. के. गोखले यांचे उदारमतवादी राजकीय विचारांचे मूल्यमापन करा.
- ४) श्री. अरविंद यांची राष्ट्रवाद या संकल्पनेवर टीप लिहा.
- ५) महात्मा गांधींचे सामाजिक आणि राजकीय विचार स्पष्ट करा.
- ६) सर्वोदय या संकल्पनेवर सविस्तर टीप लिहा.
- ७) आचार्य नारायण देव यांची लोकशाही समाजवादाची संकल्पना यावर चर्चा करा.
- ८) महात्मा ज्योतिराव फुले यांचे सामाजिक सुधारणेमधील योगदानाचे मूल्यांकन करा.